

W NUMERZE

Ważne, żeby wiedzieć

Chyba nikomu nie trzeba uświadamiać, jak ważna jest wiedza. Z wieloma sytuacjami w życiu łatwiej nam sobie poradzić, gdy wiemy, co robić w danych okolicznościach. Nieustająco się uczymy, aby zdobytą wiedzę móc wykorzystywać w życiu.

s. 2

Ubezpieczenie chorobowe to nie ubezpieczenie zdrowotne

W dużym uproszczeniu można powiedzieć, że ubezpieczenie zdrowotne umożliwia bezpłatne leczenie, a ubezpieczenie chorobowe zapewnia świadczenie na czas tego leczenia.

s. 2

ZUS prowadzi rehabilitację leczniczą

Z rehabilitacji leczniczej możesz skorzystać, gdy z powodu choroby lub urazu utracisz zdolność do pracy, ale jest szansa, że ją odzyskasz po rehabilitacji.

s. 3

Jakie świadczenia przysługują z ubezpieczenia wypadkowego?

Jeśli ulegniesz wypadkowi przy pracy lub chorobie zawodowej, możesz otrzymać świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego, m.in. zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne, rentę wypadkową czy jednorazowe odszkodowanie.

s. 4

Subkonto w ZUS – zasady dziedziczenia

W razie rozvodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci osoby, dla której ZUS prowadzi subkonto, zgromadzone na nim środki są dzielone i wypłacane osobom uprawnionym.

s. 5

Na jakie świadczenia można liczyć z ubezpieczeń rentowych

Z ubezpieczeń rentowych przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy, renta rodzinna, zasiłek pogrzebowy i rehabilitacja lecznicza.

s. 6

PUE to wygodny kontakt z ZUS

Dzięki Platformie Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS) możesz załatwić większość spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi bez wychodzenia z domu. Uzyskasz przez internet informacje o swoich ubezpieczeniach, świadczeniach, zwolnieniach lekarskich.

s. 8

ŚWIADCZENIA

Ubezpieczenia społeczne – do czego uprawniają?

Osoba, która ma opłacone składki na ubezpieczenia społeczne, może liczyć na przysługujące z nich świadczenia w sytuacji, gdy nie będzie mogła pracować, np. z powodu macierzyństwa, niezdolności do pracy czy wieku.

Ubezpieczenie chorobowe to ubezpieczenie na wypadek choroby lub macierzyństwa. Ze świadczeń wypłacanych z tego ubezpieczenia korzystamy najczęściej. Możesz otrzymać m.in.:

- zasiłek chorobowy (za czas choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim),
- opiekuńczy (za czas opieki nad dzieckiem lub chorym dorosłym członkiem rodziny),
- macierzyński (po urodzeniu dziecka lub przyjęciu na wychowanie).

Ubezpieczenie wypadkowe jest ubezpieczeniem w razie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Jeśli Twoja niezdolność do pracy ma związek z takim wypadkiem albo chorobą zawodową, to przysługują Ci świadczenia z tego właśnie ubezpieczenia, m.in. zasiłek chorobowy, renta.

Ubezpieczenia rentowe zabezpieczają na wypadek długotrwałej utraty zdolności do pracy. Możesz otrzymać rentę z tytułu niezdolności do pracy, ale musisz spełnić dodatkowe warunki, m.in. otrzymać orzeczenie o niezdolności do pracy (wystawia je lekarz orzecznik ZUS lub komisja lekarska ZUS) oraz mieć określony staż (okresy składkowe i nieskładkowe), który zależy od wieku, w którym powstała niezdolność do pracy. Z ubezpieczenia rentowego przysługuje też renta rodzinna, zasiłek pogrzebowy i rehabilitacja lecznicza.

Ubezpieczenie emerytalne – to z niego dostaniesz emeryturę, gdy osiągniesz wiek emerytalny (kobieta – 60 lat, a mężczyzna – 65 lat), a w sytuacjach określonych w przepisach nawet przed osiągnięciem tego wieku.

EMERYTURY

Dłuższa praca to wyższa emerytura

W naszym systemie emerytalnym obowiązuje zasada zdefiniowanej składki, to znaczy, że wysokość emerytury zależy od kwoty składek opłaconych w czasie aktywności zawodowej.

Wyliczenie świadczenia sprowadza się do prostego dzielenia. W liczniku jest suma zwaloryzowanych składek, kapitału początkowego (jeśli pracowałeś przed 1999 r.) i kwoty zapisanej na subkoncie (składki i środki przekazane przez otwarty fundusz emerytalny), a w mianowniku – średnie dalsze trwanie życia w momencie przejścia na emeryturę. Tablice średniego dalszego trwania życia (w miesiącach) ogłasza w formie komunikatu prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

Przy wielu założeniach możesz spróbować obliczyć, ile powinieneś odłożyć kapitału emerytalnego, aby otrzymać emeryturę w oczekiwanej wysokości. Możesz również sprawdzić stopę zastąpienia, czyli stosunek przeciętnej emerytury do przeciętnej pensji. Warto zrobić takie wyliczenia, aby zaplanować emerytalną przyszłość – czyli mieć świadomość tego, jakimi środkami będziesz dysponować na emeryturze.

➔ cd. na s. 3

Emerytura

$$\begin{aligned}
 & \text{zwaloryzowane składki} \\
 & \text{na ubezpieczenie emerytalne} \\
 & \text{(zgromadzone po 1998 r.)} \\
 & + \\
 & \text{zwaloryzowany kapitał} \\
 & \text{początkowy} \\
 & \text{(zgromadzony przed 1999 r.)} \\
 & + \\
 & \text{zwaloryzowane składki} \\
 & \text{i środki zapisane na subkoncie} \\
 & \text{(w tym środki przekazane} \\
 & \text{z OFE)} \\
 & = \text{średnie dalsze} \\
 & \text{trwanie życia} \\
 & \text{(w miesiącach)}
 \end{aligned}$$

FELIETON

Wojciech
Andrusiewicz
rzecznik prasowy
ZUS

Ważne, żeby wiedzieć

Chyba nikomu nie trzeba uświadamiać, jak ważna jest wiedza. Z wieloma sytuacjami w życiu łatwiej nam sobie poradzić, gdy wiemy, co robić w danych okolicznościach. Nieustająco się uczymy, aby zdobytą wiedzę móc wykorzystywać w życiu.

Choć prawie każdy zgodzi się z moją tezą ze wstępu, to muszę przyznać, że nie każdy odniesie ją do ubezpieczeń społecznych. Niestety nie chcemy (z nielicznymi wyjątkami) uczyć się o ubezpieczeniach. A szkoda, bo wiedza na temat ubezpieczeń społecznych zdobyta wcześniej procentuje w latach późniejszych.

Ilu z nas zagląda na swoje konto ubezpieczonego, które prowadzi ZUS, i sprawdza, ile ma tam odłożonych składek? Śmiem twierdzić, że mniej niż jeden procent osób, które czytają ten tekst. A ile osób wie, że jest taka możliwość? W tym przypadku wskaźnik zapewne będzie trochę wyższy, ale to jeszcze o niczym nie świadczy. Nawet jeśli wiemy, że jest taka możliwość, to z niej nie korzystamy. A przecież na naszym koncie w ZUS są zapisane nasze pieniądze. Lubimy na co dzień znać stan swoich finansów w portfelu czy na koncie w banku. Dlaczego więc nie chcemy kontrolować na bieżąco naszych pieniędzy na koncie w ZUS?

Na dodatek ZUS nam to ułatwia – od czerwca wysłała do każdego ubezpieczonego informację o stanie konta (IoSKU). Jest w niej podana jak na tacy wiedza o finansach, jakie udało nam się do tej pory odłożyć na naszą przyszłą emeryturę. W tym roku IoSKU trafi do ponad 20 mln osób. Ważne, abyśmy ten list z ZUS otworzyli i dokładnie przeczytali. Przecież gdy znamy aktualny stan konta i wysokość prognozowanej emerytury, to jeszcze mamy szansę tak zmienić teraźniejszość, by przyszłość rysowała się w wesele barwach.

Lekcje z ZUS

Serdecznie zapraszamy do udziału w kolejnej edycji „Lekcji z ZUS” w roku szkolnym 2019/2020.

Projekt „Lekcje z ZUS” to cztery lekcje o ubezpieczeniach społecznych dla młodzieży szkół ponadpodstawowych.

Więcej informacji na naszej stronie www.zus.pl/edukacja.

ŚWIADCZENIA

Ubezpieczenie chorobowe to nie ubezpieczenie zdrowotne

W dużym uproszczeniu można powiedzieć, że ubezpieczenie zdrowotne umożliwia bezpłatne leczenie, a ubezpieczenie chorobowe zapewnia świadczenie na czas tego leczenia.

Choć nazwy – ubezpieczenie chorobowe i ubezpieczenie zdrowotne – mogą sugerować coś innego, są to zupełnie różne ubezpieczenia. Ubezpieczenie chorobowe to ubezpieczenie społeczne, które zapewnia prawo do świadczeń pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa. Natomiast ubezpieczenie zdrowotne daje prawo do bezpłatnej opieki zdrowotnej – zarówno ambulatoryjnej, jak i szpitalnej.

Świadczenia z ubezpieczenia chorobowego

Osoba, która opłaca składki na ubezpieczenie chorobowe, zapewnia sobie prawo do:

- zasiłku chorobowego – gdy jest niezdolna do pracy z powodu choroby;
- zasiłku opiekuńczego – gdy musi zająć się dzieckiem albo innym chorym członkiem rodziny;
- świadczenia rehabilitacyjnego – gdy jest niezdolna do pracy, a wykorzystwała już zasiłek chorobowy i jest szansa, że odzyska zdolność do pracy po dalszym leczeniu lub rehabilitacji;
- zasiłku macierzyńskiego – gdy urodzi dziecko albo przyjmie na wychowanie.

Obowiązkowo albo dobrowolnie

Ubezpieczenie chorobowe może być obowiązkowe (m.in. z umowy o pracę) albo dobrowolne (np. z umowy zlecenia, działalności gospodarczej). Jeśli zleceniobiorca czy przedsiębiorca nie przystąpi do ubezpieczenia chorobowego, to nie otrzyma przysługujących z niego świadczeń, np. w razie choroby. Warto o tym pamiętać, zwłaszcza że składka na to ubezpieczenie wynosi tylko 2,45%.

Ubezpieczenie zdrowotne

Ubezpieczenie zdrowotne jest obowiązkowe dla każdego, kto wykonuje umowę o pracę lub umowę zlecenia, prowadzi działalność gospodarczą, jest emerytem albo osobą bezrobotną zarejestrowaną w urzędzie pracy. Jeśli ktoś nie ma tytułu do ubezpieczenia, to powinien być do niego zgłoszony jako członek rodziny.

Zgłoszenie np. małżonka do ubezpieczenia zdrowotnego nie podwyższa składki zdrowotnej (9%). Jeśli jakaś osoba nie może być ubezpieczona jako członek rodziny, to powinna przystąpić do tego ubezpieczenia dobrowolnie.

Instrukcja, jak ubezpieczyć się dobrowolnie, jest dostępna na stronie www.nfz.gov.pl.

Niepełnosprawność i niezdolność do pracy to dwa różne pojęcia

Mimo że niepełnosprawność może powodować wiele ograniczeń, to jednak nie zawsze oznacza ona niezdolność do pracy. Wiele osób niepełnosprawnych pracuje zawodowo.

Aby otrzymać rentę z tytułu niezdolności do pracy, którą wypłaca ZUS, trzeba uzyskać orzeczenie o niezdolności do pracy, a nie orzeczenie o niepełnosprawności. Renta z tytułu niezdolności do pracy jest świadczeniem, które rekompensuje brak możliwości pracowania, a nie problemy zdrowotne.

System orzecznictwa o niepełnosprawności i system orzecznictwa o niezdolności do pracy to zupełnie odrębne systemy. Orzekaniem o niepełnosprawności i orzekaniem o niezdolności do pracy zajmują się inne instytucje, które działają na podstawie zupełnie innych przepisów. W jednym i drugim systemie orzeczenia wydawane są w zupełnie różnych celach.

Lekarze orzekający w ZUS wydają orzeczenia o niezdolności do pracy. Może się zdarzyć, że uznają osobę za niepełnosprawnością za zdolną do pracy. Osoby z niepełnosprawnością mogą być bowiem pracownikami tak samo dobrymi, a nawet lepszymi niż pełnosprawni. Osoba, która porusza się na wózku inwalidzkim, a więc niewątpliwie niepełnosprawna, może być przecież doskonałym grafikami komputerowym, dziennikarzem, muzykiem, a nawet prezydentem (jak prezydent USA Franklin Delano Roosevelt).

ZUS wypłaca rentę osobom, które utraciły zdolność do pracy i samodzielnego utrzymywania

się. Każdemu z nas grozi takie ryzyko i dlatego jesteśmy od niego ubezpieczeni. Gdy nastąpi wypadek lub choroba, które sprawią, że nie będziesz mógł pracować, otrzymasz rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Jeśli lekarze orzekający w ZUS ustalą, że możesz być przekwalifikować i że możesz wykonywać inną pracę niż dotychczas, to mimo choroby nie dostaniesz orzeczenia o niezdolności do pracy. Na przykład górnik, który choruje na płycie płuc, może się przekwalifikować (np. zostać sprzedawcą) i nadal pracować.

Jeśli lekarz orzecznik lub komisja lekarska orzeknie celowość przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie, możesz otrzymać rentę szkoleniową na 6 miesięcy (okres ten może być wydłużony maksymalnie o 30 miesięcy).

Fot. z archiwum ITS

ZUS prowadzi rehabilitację leczniczą

Z rehabilitacji leczniczej możesz skorzystać, gdy z powodu choroby lub urazu utracisz zdolność do pracy, ale jest szansa, że ją odzyskasz po rehabilitacji.

Z rehabilitacji możesz skorzystać, jeśli spełniasz jeden z poniższych warunków:

- jesteś objęty ubezpieczeniami społecznymi (np. z umowy o pracę);
- pobierasz zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne;
- pobierasz rentę okresową z tytułu niezdolności do pracy.

Wniosek o rehabilitację leczniczą wystawia lekarz prowadzący leczenie. Może to zrobić w trakcie wystawiania zwolnienia elektronicznego (e-ZLA) na Platformie Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS). Takiego wniosku nie musisz do nas zaniósć – lekarz przesyła go elektronicznie.

Orzeczenie i skierowanie

Orzeczenie w sprawie rehabilitacji wydaje lekarz orzecznik ZUS:

- po przeprowadzeniu badania, na które musisz zabrać dokumentację medyczną (np. karty informacyjne leczenia szpitalnego, wyniki badań RTG, USG itp.);
- na podstawie zgromadzonej dokumentacji leczenia.

Jeżeli lekarz orzecznik wyda orzeczenie o potrzebie rehabilitacji, wystawimy Ci skierowanie.

Termin i miejsce rehabilitacji możesz uzgodnić z naszym pracownikiem.

Czas oczekiwania na rehabilitację wynosi około 8 tygodni. Rehabilitacja trwa 24 dni, ale ordynator ośrodka rehabilitacyjnego może ją wydłużyć albo skrócić.

Lekarz orzecznik ZUS może orzec o potrzebie rehabilitacji także podczas kontroli zwolnienia lekarskiego albo gdy rozpatruje wniosek o świadczenie rehabilitacyjne lub rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Pokrycie kosztów

Pokrywamy koszty leczenia, zakwaterowania i żywienia. Zwracamy też koszty dojazdu z miejsca zamieszkania do ośrodka rehabilitacyjnego i z powrotem (najtańszym środkiem komunikacji publicznej).

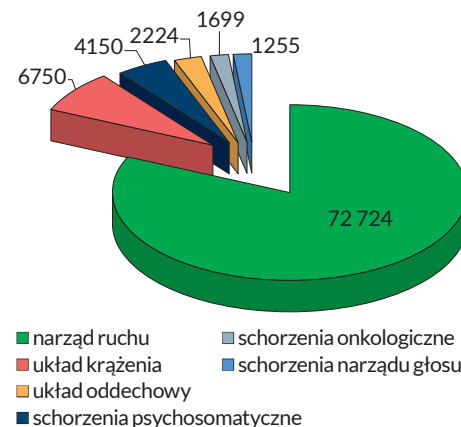
Stacjonarnie albo ambulatoryjnie

Rehabilitacja może się odbywać w systemie stacjonarnym (przebywasz całodobowo w ośrodku rehabilitacyjnym położonym na terenie Polski) albo ambulatoryjnym (codziennie dojeżdżasz na rehabilitację w wyznaczonych godzinach, w swoim miejscu zamieszkania).

Ośrodki rehabilitacyjne

Nie mamy własnych ośrodków rehabilitacyjnych. Zawieramy umowy z ośrodkami, które muszą spełnić określone wymagania prawne, kadrowe, lokalowe i medyczne.

Liczba osób, które ukończyły rehabilitację w ramach prewencji rentowej ZUS w 2017 r.

EMERYTURY

Dłuższa praca to wyższa emerytura

← cd. ze s. 1

Staż pracy

Nie musisz mieć długiego stażu pracy, aby nabyć prawo do emerytury. Jeśli jesteś kobietą, musisz skończyć 60 lat, a jeśli mężczyzną – 65 lat i mieć jakikolwiek okres ubezpieczenia (przynajmniej jeden dzień). Staż pracy decyduje jednak o wysokości Twojej emerytury. Im więcej składek odłożyłeś i im później przejdziesz na emeryturę, tym wyższe świadczenie otrzymasz. Każdy przepracowany rok po osiągnięciu wieku emerytalnego podwyższa świadczenie o 8–10%.

Ważne!

Od stażu pracy zależy też gwarancja, że Twoja emerytura nie będzie niższa od określonej w przepisach kwoty najniższej emerytury. Taką gwarancję ma kobieta, która ma co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych i mężczyzna, który ma ich co najmniej 25 lat.

Okresy składkowe to okresy związane z aktywnością zawodową, m.in. okresy ubezpieczenia (np. na podstawie umowy o pracę), samodzielnego opłacania składek (np. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej). Natomiast okresy nieskładkowe to okresy braku aktywności zawodowej, m.in. nauki w szkole wyższej na jednym kierunku (jeśli tę naukę ukończyłeś), pobierania zasiłku chorobowego. Okresy nieskładkowe nie mogą przekraczać 1/3 okresów składkowych.

Waloryzacja składek

Na wysokość Twojej emerytury znacząco wpływa waloryzacja składek emerytalnych i kapitału początkowego zapisanych na Twoim koncie i sub-

koncie prowadzonym przez ZUS. Kwoty, które tam zgromadziłeś, podlegają waloryzacji rocznej i kwartalnej. Waloryzacja składek zależy od daty złożenia wniosku o emeryturę.

Waloryzacja polega na pomnożeniu kwot zapisanych na koncie i subkoncie przez wskaźnik waloryzacji. Wskaźnik waloryzacji konta (składki i kapitału początkowego) ogłasza minister rodziny, pracy i polityki społecznej w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do 25 dnia miesiąca, który poprzedza termin waloryzacji. Natomiast wskaźnik waloryzacji dla subkonta ogłasza Prezes Głównego Urzędu Statystycznego do 15 maja każdego roku.

Zapisane na koncie i subkoncie kwoty, w tym również kapitał początkowy, podlegają przede wszystkim rocznym waloryzacjom (podwyżkom). Przeprowadzamy je od 1 czerwca każdego roku kalendarzowego wskaźnikiem waloryzacji ogłoszonym za poprzedni rok. Waloryzujemy kwoty zapisane na Twoim koncie i subkoncie (powiększone o kwoty z wcześniejszych waloryzacji) na 31 stycznia danego roku.

Natomiast składki na ubezpieczenie emerytalne zapisane na Twoim koncie i subkoncie po 31 stycznia danego roku waloryzujemy kwartalnie. Waloryzujemy kwotę składek zapisaną na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który przeprowadzamy waloryzację, powiększoną o kwoty uzyskane w poprzednich waloryzacjach kwartalnych. Wskaźniki waloryzacji za poszczególne kwartały są różne – wskaźnik za I kwartał jest dużo wyższy niż wskaźniki za II, III i IV kwartał oraz wskaźnik waloryzacji rocznej.

Przykład:

Jeśli ustalimy Ci wysokości emerytury w maju 2019 r., to ostatnia waloryzacja roczna była w czerwcu 2018 r. (wskaźnikiem za 2017 r.) – zwaloryzowaliśmy wtedy składki zapisane na Twoim koncie i subkoncie na 31 stycznia 2017 r. Waloryzacjami kwartalnymi były objęte składki zapisane na Twoim koncie i subkoncie po 31 stycznia 2017 r. Przeprowadziliśmy więc 7 waloryzacji kwartalnych (pierwszą – za II kwartał 2017 r. i ostatnią – za IV kwartał 2018 r.).

Ważne!

Jeśli złożysz wniosek o emeryturę w czerwcu, kwoty zwaloryzowane rocznie nie będą objęte podwyżkami kwartalnymi. Oznacza to, że jeśli złożysz wniosek o emeryturę w czerwcu, możesz mieć świadczenie niższe, niż gdybyś zrobił to w innym miesiącu.

Przykład:

Jeśli ustalimy Ci wysokość emerytury w czerwcu 2019 r., to ostatnia roczna waloryzacja była w czerwcu 2019 r. (wskaźnikiem za 2018 r.), czyli zwaloryzowaliśmy składki zapisane na Twoim koncie i subkoncie na 31 stycznia 2018 r. Waloryzacjami kwartalnymi były objęte składki zapisane na Twoim koncie i subkoncie po 31 stycznia 2018 r. Przeprowadziliśmy więc trzy waloryzacje kwartalne (za II, III i IV kwartał 2018 r.).

Taki sposób liczenia (gdy wskaźnik za I kwartał jest dużo wyższy niż za pozostałe kwartały i wskaźnik waloryzacji rocznej) znacząco wpływa na wysokość świadczenia.

Ważne!

Emeryturę przyznajemy na Twój wniosek. Możesz wycofać wniosek przed uprawomocnieniem się decyzji i ponownie go złożyć w dogodnym terminie.

Jakie świadczenia przysługują z ubezpieczenia wypadkowego

Jeśli ulegniesz wypadkowi przy pracy lub chorobie zawodowej, możesz otrzymać świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego, m.in. zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne, rentę wypadkową czy jednorazowe odszkodowanie.

Zasiłek chorobowy

Na zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego możesz liczyć, gdy będziesz niezdolny do pracy z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Zasiłek ten przysługuje Ci niezależnie od czasu, przez jaki podlegałeś ubezpieczeniu wypadkowemu (nie dotyczy go tzw. okres wyczekiwania).

Przykład 1

Piotr w pierwszym dniu swojej pracy uległ wypadkowi. Wypadek ten pracodawca uznał za wypadek przy pracy. Mimo że Piotr tak krótko był ubezpieczony, otrzymał zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego.

Ważne!

Wypadek przy pracy to nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w związku z wykonywaną pracą i spowodowało uraz lub śmierć.

Choroba zawodowa to schorzenie spowodowane szkodliwymi dla zdrowia czynnikami, które występują w miejscu pracy, lub schorzenia wynikające ze sposobu, w jaki dana osoba wykonywała obowiązki zawodowe.

Zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego (także za okres pobytu w szpitalu) wynosi 100% podstawy wymiaru zasiłku (przeciętnego wynagrodzenia lub przychodu za ostatnie 12 miesięcy kalendarzowych).

Świadczenie rehabilitacyjne

Możesz otrzymać świadczenie rehabilitacyjne, gdy:

- pobierałeś zasiłek chorobowy przez maksymalny okres (182 dni), a nadal jesteś niezdolny do pracy;
- można oczekiwać, że dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza pomogą Ci odzyskać zdolność do pracy.

Świadczenie rehabilitacyjne przysługuje maksymalnie przez 12 miesięcy. Wynosi ono 100% podstawy wymiaru (ustalanej jak przy zasiłku chorobowym).

Aby otrzymać świadczenie rehabilitacyjne, lekarz orzecznik ZUS musi orzec o Twojej niezdolności do pracy. Jeśli nie będziesz zgadzać się z tym orzeczeniem, możesz wnieść sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS.

Renta wypadkowa

Aby otrzymać rentę wypadkową, musisz mieć orzeczenie o niezdolności do pracy z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej od lekarza orzecznika ZUS albo komisji lekarskiej ZUS (jeśli złożysz do niej sprzeciw na orzeczenie, które wydał Ci lekarz orzecznik ZUS).

To, czy otrzymasz rentę wypadkową, nie zależy od:

- daty, od której powstała niezdolność do pracy z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

- okresu, przez który podlegasz ubezpieczeniu wypadkowemu.

Przykład 2

Anna (ma 30 lat i 2 lata stażu pracy) uległa wypadkowi w pracy. Pobierała najpierw zasiłek chorobowy, a następnie świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia wypadkowego. Ponieważ nadal była niezdolna do pracy, wystąpiła o rentę z ubezpieczenia wypadkowego. Lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że Anna jest niezdolna do pracy z powodu wypadku przy pracy. ZUS przyznał na tej podstawie Annie rentę z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego. Aby dostać rentę, Anna nie musiała mieć określonego stażu pracy.

Jednorazowe odszkodowanie

Gdy z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej będziesz mieć ustalony stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu, otrzymasz jednorazowe odszkodowanie.

Stały uszczerbek na zdrowiu to takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie jego czynności i nie można oczekiwać poprawy. Długotrwały uszczerbek na zdrowiu to takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie jego czynności na dłużej niż 6 miesięcy, ale są szanse na poprawę.

Stopień uszczerbku na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową oceniają lekarz orzecznik ZUS lub komisja lekarska ZUS (jeśli złożysz do niej sprzeciw na orzeczenie, które wydał Ci lekarz orzecznik ZUS), gdy zakończysz leczenie i rehabilitację.

Jednorazowe odszkodowanie wynosi 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Ważne!

Jeśli będziesz mieć wypadek przy pracy lub zachorujesz na chorobę zawodową, to możemy zwrócić Ci część kosztów, które poniesiesz na leczenie stomatologiczne, szczepienia ochronne lub zakup wyrobów medycznych.

Brak prawa do świadczeń

Nie dostaniesz świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego, gdy:

- wyłączną przyczyną wypadku było to, że naruszyłeś (umyślnie lub z powodu rażącego niedbalstwa) przepisy, które dotyczą ochrony życia i zdrowia;
- przyczyniłeś się w znacznym stopniu do spowodowania wypadku, ponieważ byłeś nietrzeźwy albo pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- bez uzasadnionej przyczyny odmówiłeś wykonania badania na zawartość w organizmie alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych albo przez swoje zachowanie uniemożliwiłeś jego przeprowadzenie.

Przykład 3

Tomasz uległ wypadkowi w pracy. Był nietrzeźwy i przyczynił się znacznie do spowodowania wypadku. Z tego powodu nie otrzymał świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego.

Subkonto w ZUS – zasady dziedziczenia

W razie rozvodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci osoby, dla której ZUS prowadzi subkonto, zgromadzone na nim środki są dzielone i wypłacane osobom uprawnionym.

Jeśli podlegasz ubezpieczeniu społecznemu, prowadzimy dla Ciebie w ZUS indywidualne konto. W ramach tego indywidualnego konta prowadzimy subkonto. Na subkonto trafia:

- 4,38% składki emerytalnej, jeśli jesteś członkiem otwartego funduszu emerytalnego (OFE) albo
- 7,3% składki emerytalnej, jeśli nie jesteś członkiem OFE.

Środki zgromadzone na Twoim subkoncie co roku waloryzujemy. Podzielimy je, gdy się rozwiedziesz, gdy Twoje małżeństwo zostanie unieważnione albo umrzesz.

Gdy masz subkonto w ZUS i jesteś członkiem OFE

Jeśli masz subkonto w ZUS i jesteś członkiem OFE, to podział środków rozpoczyna się w funduszu emerytalnym. OFE zawiadamia nas w ciągu 14 dni od podziału:

- o osobach, na rzecz których nastąpił podział środków zgromadzonych na rachunku w OFE;
- jaki jest udział tych osób w tych środkach.

Podział środków na subkoncie jest więc konsekwencją podziału składek zgromadzonych w OFE. Od zawiadomienia OFE mamy 3 miesiące na to, aby podzielić środki zapisane na subkoncie.

Ważne!

I filar emerytalny to środki zgromadzone w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zapisane na Twoim koncie ubezpieczonego, które prowadzi dla Ciebie ZUS.

II filar emerytalny to środki z otwartego funduszu emerytalnego (OFE) i z subkonta w ZUS. Jeśli nie masz rachunku w OFE, Twój II filar to tylko subkonto w ZUS.

Gdy masz subkonto w ZUS i nie jesteś członkiem OFE

Jeśli masz subkonto w ZUS i nie jesteś członkiem OFE, to w razie Twojego rozvodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci środki na subkoncie dzieli ZUS. To samo dotyczy osób, których środki zgromadzone w OFE zostały przekazane do ZUS

w ramach tzw. suwaka bezpieczeństwa, czyli na 10 lat przed emeryturą.

Jeśli masz subkonto w ZUS i nie jesteś członkiem OFE, powinieneś złożyć do nas pisemne oświadczenie o stosunkach majątkowych między Tobą a Twoim współmałżonkiem. Dodatkowo możesz wskazać imiennie jedną lub więcej osób uprawnionych do otrzymania środków po Twojej śmierci (wniosek UWU). Jeśli nie wskażesz osób uprawnionych, środki te wejdą w skład spadku.

Wypłata środków w ciągu 3 miesięcy

Jeśli złożyłeś do nas informację o osobach uprawnionych do otrzymania środków po Twojej śmierci albo przekazałeś nam ją OFE (po wycofaniu całości środków w ramach tzw. suwaka bezpieczeństwa), to – po Twojej śmierci – zawiadomimy osoby uprawnione, że mają prawo złożyć wniosek o wypłatę środków. Wypłacimy je w ciągu 3 miesięcy od dnia, w którym wpłynę do nas wniosek wraz z kompletem załączników.

Podział składki emerytalnej (19,52%), jeśli wybierzesz OFE

Podział składki emerytalnej (19,52%), jeśli wybierzesz ZUS

Pracownicze plany kapitałowe – powszechne dobrowolne oszczędzanie dla pracowników

Uczestnik pracowniczych planów kapitałowych (PPK) może zaoszczędzić dodatkowe środki (obok emerytury) przeznaczone na wypłatę po ukończeniu 60 lat. Uczestnictwo w PPK jest dobrowolne. Zostaniesz zapisany do PPK automatycznie, ale w wpłacania składek będziesz mógł zrezygnować w każdej chwili.

Pracodawca musi wybrać instytucję finansową, z którą podpisze umowę o zarządzanie PPK. Obowiązek zawierania takich umów będzie wprowadzany stopniowo – zależy od liczby zatrudnionych osób i statusu pracodawcy. W pierwszej kolejności (od 1 lipca 2019 r.) dotyczy podmiotów, które zatrudniają co najmniej 250 osób (według stanu na 31 grudnia 2018 r.).

Wpłaty do PPK będą finansowane ze środków pracodawcy i pracownika. Zasady finansowania określa ustawa o pracowniczych planach kapitałowych. Jako uczestnik PPK otrzymasz pierwszą

wypłatę swoich oszczędności, gdy skończysz 60 lat (25% kwoty – jednorazowo, a 75% kwoty – w co najmniej 120 ratach miesięcznych).

W następujących sytuacjach będziesz mógł wypłacić zgromadzone w PPK środki wcześniej:

- gdy poważnie zachorujesz (do 25% zgromadzonych środków);
- gdy poważnie zachoruje Twój małżonek albo Twoje dziecko (do 25% zgromadzonych środków);
- aby opłacić wkład własny części ceny mieszkania, domu, działki itp. (do 100% zgromadzonych środków, z obowiązkiem ich zwrotu).

Będziemy zapisywać na Twoim koncie ubezpieczonego zwrot 30% środków z wpłat finansowanych przez podmiot zatrudniający na PPK:

- gdy będą dzielone w razie rozvodu lub unieważnienia małżeństwa – jeśli Twój małżonek nie był stroną umowy o prowadzenie PPK;
- na Twój wniosek.

Zapiszemy je jako składkę na ubezpieczenie emerytalne należną za miesiąc, w którym kwoty te do nas wpłyną.

Na jakie świadczenia można liczyć z ubezpieczeń rentowych

Z ubezpieczeń rentowych przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy, renta rodzinna, zasiłek pogrzebowy i rehabilitacja lecznicza.

Renta z tytułu niezdolności do pracy

Jeśli utracisz możliwość wykonywania pracy zarobkowej z powodu złego stanu zdrowia, możesz starać się o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Otrzymasz rentę z tytułu niezdolności do pracy, jeśli spełnisz następujące warunki:

- jesteś niezdolny do pracy;
- nie masz prawa do emerytury z FUS lub nie spełniasz warunków, aby ją otrzymać;
- masz wymagany okres składkowy i nieskładkowy – liczba tych okresów zależy od wieku, w którym stałeś się niezdolny do pracy;
- Twoja niezdolność do pracy powstała w okresie składkowym lub nieskładkowym wymienionym w ustawie o emeryturach i rentach (m.in. gdy pracowałeś na umowę o pracę, pobierałeś zasiłek macierzyński, chorobowy czy opiekuńczy) albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od końca tego okresu.

Od obowiązku spełnienia dwóch ostatnich warunków są wyjątki. Wyjaśniamy je poniżej.

Niezdolność do pracy

Zwykle lekarz orzecznik ZUS lub komisja lekarska ZUS orzeka niezdolność do pracy maksymalnie na 5 lat. Może wydać orzeczenie na dłuższy czas, jeśli według wiedzy medycznej nie ma rokowań, że odzyskasz zdolność do pracy przed upływem tego okresu.

Ważne!

Renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje przez czas, na jaki lekarz orzecznik ZUS lub komisja lekarska ZUS wyda orzeczenie o niezdolności do pracy.

Otrzymasz orzeczenie o:

- całkowitej niezdolności do pracy – jeśli utracisz zdolność do tego, by wykonywać jakąkolwiek pracę;
- częściowej niezdolności do pracy – jeśli utracisz w znacznym stopniu zdolność do tego, by wykonywać pracę zgodną z Twoimi kwalifikacjami.

Okresy składkowe i nieskładkowe

Prawo do renty zależy od sumy Twoich okresów składkowych i nieskładkowych. Ich wymagana liczba zależy od wieku, w którym stałeś się niezdolny do pracy, i wynosi:

- 1 rok, jeśli stałeś się niezdolny do pracy przed ukończeniem 20 lat;
- 2 lata, jeśli stałeś się niezdolny do pracy, gdy miałeś ponad 20 lat, a nie więcej niż 22 lata;
- 3 lata, jeśli stałeś się niezdolny do pracy, gdy miałeś ponad 22 lata, a nie więcej niż 25 lat;
- 4 lata, jeśli stałeś się niezdolny do pracy, gdy miałeś ponad 25 lat, a nie więcej niż 30 lat;
- 5 lat, jeśli stałeś się niezdolny do pracy, gdy miałeś ponad 30 lat (okres 5 lat powinien przypadać w ciągu ostatnich 10 lat przed dniem, w którym zgłosiłeś wniosek o rentę, lub przed dniem, w którym stałeś się niezdolny pracy).

Okresy składkowe to m.in. okresy:

- pracy na podstawie umowy o pracę;
- prowadzenia działalności gospodarczej i samodzielnego opłacania składek na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe;
- czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim.

Okresy nieskładkowe to okresy, w czasie których nie płaci się składek na ubezpieczenia, np. okres, za który przysługiwał Ci zasiłek chorobowy czy świadczenie rehabilitacyjne, okres studiów.

Ważne!

Okresy nieskładkowe nie mogą być dłuższe niż 1/3 okresów składkowych.

Przykład 1

Piotr ma 29 lat. Otrzymał orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy. Piotr był ubezpieczony z umowy o pracę przez 3 lata. Aby otrzymać rentę z tytułu niezdolności do pracy, musiał udowodnić 4 lata okresów składkowych i nieskładkowych. Spełnił ten warunek, bo uwzględniliśmy także okres nieskładkowy – ukończonych studiów. Okres nieskładkowy nie przekroczył 1/3 okresów składkowych (3 lata \times $\frac{1}{3}$ = 1 rok).

Jeśli nie będziesz mógł udowodnić wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, zgodnie z prawem uznamy, że spełniłeś ten warunek, gdy:

- byłeś zgłoszony do ubezpieczenia, zanim ukończyłeś 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy od dnia, gdy ukończyłeś naukę w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz
- do dnia, od którego powstała niezdolność do pracy, miałeś – bez przerwy lub z przerwami, które nie przekraczają 6 miesięcy – okresy składkowe i nieskładkowe.

Niezdolność do pracy z powodu wypadku

Jeśli Twoja niezdolność do pracy wynika z wypadku w drodze do pracy lub z pracy, to aby otrzymać rentę, nie musisz udowadniać określonego okresu składkowego i nieskładkowego.

Przykład 2

Anna ma 26 lat. Uległa wypadkowi w drodze do pracy. Przed wypadkiem była zatrudniona przez 2 lata na podstawie umowy o pracę. Po wypadku Anna korzystała najpierw z zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego. Przez ten czas nie odzyskała zdolności do pracy, więc wystąpiła o rentę. Lekarz orzecznik ZUS wydał orzeczenie o jej niezdolności do pracy. Mimo że Anna nie ma 4 lat okresów składkowych i nieskładkowych, ZUS przyznał jej rentę z tytułu niezdolności do pracy. Osoby, które uległy wypadkowi w drodze do pracy lub z pracy, nie muszą spełnić warunku dotyczącego okresów składkowych i nieskładkowych.

Wyjątki od zasady

Warunek o 5-letnim okresie składkowym i nieskładkowym w ciągu ostatnich 10 lat (dla osób, których niezdolność do pracy powstała, gdy miały ponad 30 lat) nie dotyczy:

- kobiety, która ma 25 lat składkowych i orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy;
- mężczyzny, który ma 30 lat składkowych i orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy.

Jest też wyjątek od warunku, że niezdolność do pracy musi powstać w okresie składkowym lub nieskładkowym wymienionym w ustawie o emeryturach i rentach albo w okresie nie dłuższym niż 18 miesięcy od ustania tych okresów. Nie musi go spełnić:

- kobieta, której okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat i która ma orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy;
- mężczyzna, którego okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 25 lat i który ma orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy.

Renta rodzinna

Możesz skorzystać z renty rodzinnej, m.in. gdy jesteś dzieckiem zmarłego emeryta, rencisty lub osoby, która spełniała warunki do otrzymania tych świadczeń. Rentę rodzinną możesz także otrzymać po rodzicu, który pobierał zasiłek przedemerytalny, świadczenie przedemerytalne lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

Renta dla dzieci

Na rentę rodzinną możesz liczyć, gdy jesteś dzieckiem osoby zmarłej (także przysposobionym) albo dzieckiem małżonka osoby zmarłej. Jeśli nie ukończyłeś 16 lat, nie musisz spełnić dodatkowych warunków, aby otrzymać rentę rodzinną. Jeśli skończyłeś 16 lat, musisz się uczyć, aby otrzymać rentę. Możesz ją wtedy dostawać do czasu, aż skończysz 25 lat. Jeśli jednak skończysz 25 lat na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, to będziesz mieć prawo do renty do końca tego roku studiów.

Rentę rodzinną może także otrzymać dziecko (niezależnie od jego wieku), jeśli stało się całkowicie niezdolne do pracy przed ukończeniem 16 roku życia lub w czasie nauki w szkole przed ukończeniem 25 roku życia.

Prawa wdowy, wdowca

Do renty rodzinnej może być uprawnionych kilka osób, np. Ty ze swoim rodzeństwem albo rodzicem. Rentę po zmarłym małżonku może otrzymać wdowa albo wdowiec, jeśli spełni jeden z następujących warunków:

- w chwili śmierci małżonka ma skończone 50 lat;
- w chwili śmierci małżonka jest niezdolna albo niezdolny do pracy;
- wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnionych do renty rodzinnej po zmarłym małżonku, które nie ukończyło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole – 18 lat;

Kiedy przysługuje zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego?

Zasiłek chorobowy możesz otrzymać, jeśli jesteś niezdolny do pracy z powodu choroby i korzystasz ze zwolnienia lekarskiego od pracy oraz masz wymagany okres ubezpieczenia chorobowego.

30 albo 90 dni ubezpieczenia

Wymagany okres ubezpieczenia chorobowego to tzw. okres wyczekiwania na zasiłek. Zależy on od rodzaju ubezpieczenia chorobowego. Jeśli ubezpieczenie chorobowe jest obowiązkowe (np. z umowy o pracę), to możesz otrzymać zasiłek chorobowy po 30 dniach nieprzerwanego ubezpieczenia. Jeśli natomiast będzie dobrowolne (np. z prowadzonej działalności gospodarczej), to prawo do zasiłku chorobowego przysługuje Ci po 90 dniach nieprzerwanego ubezpieczenia.

Do okresu wyczekiwania zaliczają się poprzednie okresy podlegania ubezpieczeniu chorobowemu, zarówno obowiązkowe, jak i dobrowolne, jeżeli przerwa między nimi nie przekroczyła 30 dni lub była spowodowana:

- urlopem wychowawczym;
- urlopem bezpłatnym;
- odbywaniem czynnej służby wojskowej przez żołnierza niezawodowego.

Przykład 1

Tomasz zawarł umowę zlecenia obowiązującą od 1 lutego, a 17 lutego tego samego roku zachorował i lekarz wystawił mu zwolnienie lekarskie. Tomasz podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od pierwszego dnia umowy (od 1 lutego). Przed zawarciem umowy zlecenia Tomasz wykonywał umowę o pracę przez pół roku – do 15 stycznia. W związku z tym, że łączny okres ubezpieczenia chorobowego Tomasza z umowy o pracę i umowy zlecenia wynosi ponad 90 dni i przerwa między tymi okresami nie przekroczyła 30 dni, Tomasz ma prawo do zasiłku chorobowego od pierwszego dnia niezdolności do pracy.

Zasada i wyjątek

Od zasady, że trzeba mieć określony okres ubezpieczenia, aby otrzymać zasiłek chorobowy, jest wyjątek. Przepisy przewidują, że można otrzymać zasiłek chorobowy bez tzw. okresu wyczekiwania. Na taki zasiłek możesz liczyć, jeśli m.in.:

- jesteś absolwentem szkoły lub uczelni i zostałeś objęty ubezpieczeniem chorobowym albo przystąpiłeś do tego ubezpieczenia w ciągu 90 dni od dnia, w którym ukończyłeś szkołę lub uzyskałeś dyplom ukończenia studiów wyższych (na kierunkach lekarskich, lekarsko-dentystycznych i weterynarii – od dnia, w którym złożyłeś ostatni wymagany planem studiów egzamin, a na farmacji i fizjoterapii – od dnia, w którym zaliczyłeś ostatnią przewidzianą w planie studiów praktykę);
- Twoja niezdolność do pracy wynika z wypadku w drodze do pracy lub z pracy.

Przykład 2

Karol ukończył szkołę w czerwcu. Po wakacjach – od 1 września – rozpoczął pracę na podstawie umowy zlecenia. Po 2 tygodniach zachorował i otrzymał zwolnienie lekarskie. Choć Karol był ubezpieczony tak krótko, zleceniodawca wypłacił mu zasiłek chorobowy. Jeśli absolwent szkoły zostaje objęty ubezpieczeniem chorobowym w ciągu 90 dni od ukończenia szkoły, ma prawo do zasiłku chorobowego bez tzw. okresu wyczekiwania.

Przykład 3

Piotr zaraz po studiach podjął swoją pierwszą pracę na podstawie umowy o pracę. Pierwszego dnia, uległ wypadkowi, który pracodawca uznał

za wypadek w drodze z pracy. Piotr był z powodu tego wypadku niezdolny do pracy przez ponad 2 miesiące. Najpierw za 33 dni otrzymał wynagrodzenie za czas choroby (finansowane przez pracodawcę), a następnie, mimo że był ubezpieczony tak krótko, otrzymał zasiłek chorobowy.

Fot. z archiwum ITS

RENTY

Na jakie świadczenia można liczyć z ubezpieczeń rentowych

← cd. ze s. 6

- opiekuje się uprawnionym do renty rodzinnej dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy i do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy;
- gdy skończy 50 lat lub stanie się niezdolna albo niezdolny do pracy w ciągu 5 lat od śmierci małżonka lub od kiedy przestanie wychowywać dzieci, wnuki, rodzeństwo (wymienione na s. 7).

Jeśli wdowa lub wdowiec nie spełnia wymienionych warunków do renty rodzinnej i nie ma niezbędnych źródeł utrzymania, ma prawo do okresowej renty rodzinnej:

- przez rok od śmierci małżonka;
- w czasie, gdy uczestniczy w zorganizowanym szkoleniu, aby uzyskać kwalifikacje do wykonywania pracy zarobkowej – nie dłużej niż przez 2 lata od śmierci małżonka.

Zasiłek pogrzebowy

Zasiłek pogrzebowy otrzymasz, jeśli pokryjesz koszty pogrzebu:

- osoby ubezpieczonej, np. pracownika;
- osoby, która pobierała wypłacane przez ZUS świadczenie, np. emeryturę;
- członka rodziny osoby ubezpieczonej albo emeryta lub rencisty.

Członkami rodziny osoby ubezpieczonej albo emeryta lub rencisty są:

- małżonek (wdowa i wdowiec);
- rodzice, ojczym, macocha i osoby przysposabiające;
- dzieci własne, dzieci drugiego małżonka, dzieci przysposobione i dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej;
- inne dzieci przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem przez nie pełnoletności;
- rodzeństwo;
- dziadkowie;

- wnuki;
- osoby, nad którymi sąd ustanowił opiekę prawną.

Zasiłek pogrzebowy przysługuje także: pracodawcy, domowi pomocy społecznej, gminie, powiatowi, osobie prawnej kościoła lub związku wyznaniowego – jeśli podmioty te pokryły koszty pogrzebu.

Ważne!

Jeśli jesteś członkiem rodziny osoby zmarłej i organizujesz pogrzeb, dostaniesz 4 tys. zł zasiłku (nie ma znaczenia, jakie poniosłeś koszty). Jeśli nie jesteś członkiem rodziny osoby zmarłej, otrzymasz zasiłek w wysokości poniesionych kosztów – maksymalnie 4 tys. zł.

Jeśli koszty pogrzebu pokryło kilka osób albo kilka podmiotów, zasiłek pogrzebowy jest dzielony między te osoby lub podmioty – proporcjonalnie do poniesionych przez nie kosztów pogrzebu.

PUE to wygodny kontakt z ZUS

Dzięki Platformie Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS) możesz załatwić większość spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi bez wychodzenia z domu. Uzyskasz przez internet informacje o swoich ubezpieczeniach, świadczeniach, zwolnieniach lekarskich. Przez PUE ZUS możesz także wysłać wnioski.

Co możesz zrobić na swoim profilu?

Na swoim profilu masz dostęp do danych zapisanych na Twoim koncie w ZUS. Możesz też zarezerwować wizytę w wybranej naszej placówce, wysłać elektronicznie wnioski i otrzymywać na nie odpowiedzi oraz zgłosić, że chcesz otrzymać powiadomienia o wybranych zdarzeniach e-mailem lub SMS-em.

Jako osoba ubezpieczona możesz na PUE ZUS:

- sprawdzić stan swojego konta w ZUS;
- sprawdzić informacje o ubezpieczeniach, do których zgłosił Cię pracodawca, oraz sprawdzić informacje o podstawach i składkach na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;
- sprawdzić, czy członkowie Twojej rodziny zostali prawidłowo zgłoszeni do ubezpieczenia zdrowotnego;
- sprawdzić informacje o zwolnieniach lekarskich;
- obliczyć w kalkulatorze emerytalnym Twoją prognozowaną emeryturę;
- wypełnić i wysłać wniosek z programu „Rodzina 500+”.

Jako świadczeniobiorca możesz:

- sprawdzić informacje o przyznanych i wypłacanych świadczeniach (emeryturach, rentach, zasiłkach);
- mieć dostęp do formularzy PIT;
- sprawdzić, czy członkowie Twojej rodziny zostali prawidłowo zgłoszeni do ubezpieczenia zdrowotnego;
- złożyć wniosek o zmianę Twoich danych do wypłaty świadczenia.

Czego potrzebujesz, aby wysłać wniosek?

Jeśli chcesz elektronicznie wysłać do nas wnioski i inne dokumenty, musisz mieć podpis elektroniczny. Możesz skorzystać z:

- podpisu potwierdzonego profilem zaufanym – aby go uzyskać, złóż wniosek na www.pz.gov.pl, a następnie potwierdź swoją tożsamość w jednej z naszych placówek, w urzędzie miasta lub gminy albo za pośrednictwem bankowości elektronicznej (jest to usługa bezpłatna);
- kwalifikowanego podpisu elektronicznego – wydają go centra certyfikacji (jest to usługa płatna, a jej koszt zależy m.in. od okresu, na jaki zostanie wydany certyfikat).

Ważne!

Jak zarejestrować się na PUE ZUS?

Aby uzyskać dostęp do swoich danych, zarejestruj się na www.zus.pl i potwierdź swoją tożsamość. Możesz wybrać jeden z czterech sposobów rejestracji i potwierdzenia profilu:

- 1) zarejestruj profil na stronie www.zus.pl – wypełnij samodzielnie formularz elektroniczny (podaj imię i nazwisko, PESEL, adres e-mail i numer telefonu kontaktowego), a następnie potwierdź swoją tożsamość w ciągu 7 dni od rejestracji w naszej placówce (na wizytę zabierz ze sobą dokument tożsamości – dowód osobisty lub paszport);
- 2) zarejestruj się i potwierdź swoją tożsamość za pomocą profilu zaufanego;
- 3) zarejestruj się i potwierdź swoją tożsamość za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego;
- 4) zarejestruj się i potwierdź swoją tożsamość za pomocą bankowości elektronicznej w banku, który świadczy taką usługę wspólnie z nami (lista banków na www.zus.pl).

Jesteśmy społecznie odpowiedzialni

Upraszczenie języka komunikacji z klientami, cieszące się popularnością „Lekcje z ZUS” dla uczniów i realizowanie projektów informatycznych, które poprawiają komfort życia naszych klientów (e-ZLA) i ułatwiają prowadzenie biznesu (e-Składka) – to tylko przykłady naszych działań, o których możesz przeczytać w publikacji „Społeczna odpowiedzialność ZUS. Raport 2018”.

Prezes ZUS prof. Gertruda Uścińska napisała we wstępie, że poprzez wdrażanie nowoczesnych i przyjaznych form komunikacji z urzędem czy kreatywne edukowanie młodych Polaków w zakresie ubezpieczeń społecznych dążymy do ideału instytucji, która nie tylko sumiennie działa w granicach prawa, lecz także rozumie potrzeby swoich klientów – członków wspólnoty obywatelskiej.

Raport ze społecznej odpowiedzialności ZUS jest podzielony na 8 rozdziałów:

1. ZUS odpowiedzialny społecznie.
2. Sprawne działanie.
3. ZUS szanuje prawa jednostki i społeczeństwa.
4. ZUS wiarygodnym pracodawcą.
5. Działania proekologiczne ZUS.
6. Odpowiedzialny wobec klientów i kontrahentów.
7. Przyjazna instytucja dbająca o interesariuszy.
8. Działalność społecznikowska pracowników ZUS.

Raport ma bogatą i nowoczesną szatę graficzną. Liczne infografiki oraz fotografie mają walor nie tyle estetyczny, ile przede wszystkim użytkowy.

Publikację „Społeczna odpowiedzialność ZUS. Raport 2018” znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [Baza wiedzy] > [Biblioteka] > [Wydawnictwa] > [Pozostałe wydawnictwa]. Zachęcamy do lektury!